

Ταξινόμηση με Διαίρει-και-Βασίλευε

Δημήτρης Φωτάκης

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών
Συστημάτων

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Διαίρει-και-Βασίλευε

- Γενική μέθοδος σχεδιασμού αλγορίθμων:
  - **Διαίρεση** σε (≥ 2) υπο-προβλήματα (σημαντικά) μικρότερου μεγέθους.
  - **Ανεξάρτητη** (αναδρομική) επίλυση υπο-προβλημάτων (για μικρά υπο-προβλήματα εφαρμόζουμε στοιχειώδεις αλγορίθμους).
  - **Σύνθεση** λύσης αρχικού προβλήματος από λύσεις υπο-προβλημάτων.
- Ισχυρή μέθοδος, πολλές σημαντικές εφαρμογές!
- (Εύκολη) ανάλυση με **αναδρομικές εξισώσεις**.
- **Ταξινόμηση** : merge-sort, quicksort.

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάρει-και-Βασίλευε 2

Ταξινόμηση με Συγχώνευση

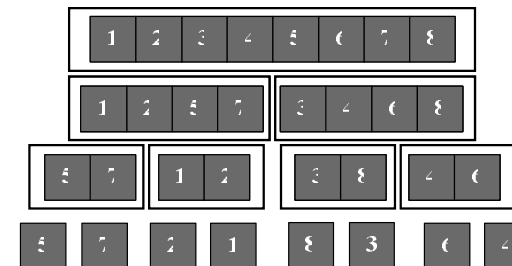
- **Διαίρεση** ακολουθίας εισόδου (n στοιχεία) σε δύο υπο-ακολουθίες ίδιου μήκους ($n/2$ στοιχεία).
- **Ταξινόμηση** υπο-ακολουθιών **αναδρομικά**.
- **Συγχώνευση** ταξινομημένων υπο-ακολουθιών σε μία ταξινομημένη ακολουθία.

```
mergeSort(int A[], int left, int right) {  
    if (left >= right) return; // At most 1 element  
    mid = (left + right) / 2;  
    mergeSort(A, left, mid);  
    mergeSort(A, mid+1, right);  
    // merge A[left...mid] and A[mid+1...right]  
    // into A[left...right]  
    merge(A, left, mid, right); }
```

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάρει-και-Βασίλευε 3

Ταξινόμηση με Συγχώνευση

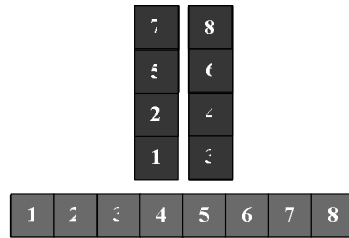

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάρει-και-Βασίλευε 4

Συγχώνευση

- **Συγχώνευση** ταξινομημένων $A[low \dots mid]$ και $A[mid+1 \dots up]$ σε ταξινομημένο $A[low \dots up]$.

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάιρα-και-Βασίλευε 5

Συγχώνευση

- **Συγχώνευση** ταξινομημένων $A[low \dots mid]$ και $A[mid+1 \dots up]$ σε ταξινομημένο $A[low \dots up]$.
  - $X[up - low + 1] \leftarrow A[low \dots up]$; // προσωρινή αποθήκευση
  - $i : 0 \leq i \leq xmid$ // δείκτης αριστερό τμήμα
  - $j : xmid+1 \leq j \leq xup$ // δείκτης δεξιό τμήμα
  - $k : low \leq k \leq up$ // δείκτης στο συγχωνευμένο πίνακα
- $X[i]$: μικρότερο διαθέσιμο στοιχείο στο αριστερό τμήμα.
- $X[j]$: μικρότερο διαθέσιμο στοιχείο στο δεξιό τμήμα.
- Μικρότερο από $X[i]$, $X[j]$ αντιγράφεται σε θέση $A[k]$.
- Όταν ένα τμήμα **εξαντληθεί**, αντιγράφουμε όλα τα στοιχεία του άλλου στο $A[ ]$.

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάιρα-και-Βασίλευε 6

Ορθότητα

- Ορθότητα **merge** επειδή τα τμήματα είναι ταξινομημένα.
  - Όταν ένα στοιχείο μεταφέρεται στον $A[ ]$, δεν υπάρχει μικρότερο διαθέσιμο στοιχείο στα δύο τμήματα.
- Ορθότητα **mergeSort** αποδεικνύεται επαγωγικά :
  - Βάση (ένα στοιχείο) τετριμμένη.
  - Δύο τμήματα σωστά ταξινομημένα (επαγωγική υποθ.) και συγχωνεύονται σωστά (ορθότητα merge) $\Rightarrow$ Σωστά ταξινομημένος πίνακας $A[ ]$.

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάιρα-και-Βασίλευε 7

Χρόνος Εκτέλεσης

- Χρόνος εκτέλεσης **merge** (n στοιχεία) : $\Theta(n)$ (γραμμικός)
  - $\Theta(1)$ λειτουργίες για κάθε μεταφορά στοιχείου στον $A[ ]$.
- Χρόνος εκτελ. αναδρομικών αλγ. με διατύπωση και λύση αναδρομικής εξίσωσης λειτουργίας.
- **$T(n)$** : χρόνος για ταξινόμηση n στοιχείων.
  - **$T(n/2)$** : ταξινόμηση αριστερού τμήματος ($n/2$ στοιχεία).
  - **$T(n/2)$** : ταξινόμηση δεξιού τμήματος ($n/2$ στοιχεία).
  - **$\Theta(n)$** : συγχώνευση ταξινομημένων τμημάτων.
$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n), T(1) = \Theta(1)$$
- Χρόνος εκτέλεσης **mergeSort** : **$T(n) = \Theta(n \log n)$** .

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάιρα-και-Βασίλευε 8

Δέντρο Αναδρομής

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n),$$

$$T(1) = \Theta(1)$$

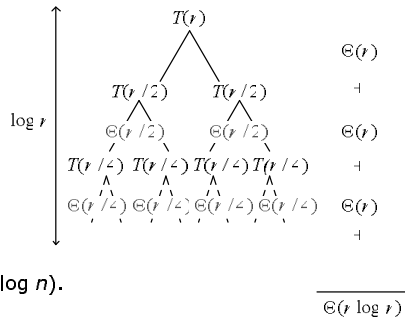
Δέντρο αναδρομής :

Ύψος : $\Theta(\log n)$

κορυφών : $\Theta(n)$

Χρόνος / επίπεδο : $\Theta(n)$

Συνολικός χρόνος : $\Theta(n \log n)$.

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάρρα-και-Βασίλευε 9

Σύνοψη

□ Ταξινόμηση με συγχώνευση (merge-sort):

- Χρόνος εκτέλεσης : $\Theta(n \log n)$ – βέλτιστος.
- Χώρος : $\Theta(n)$ – όχι in-place.
- Όχι πολύ γρήγορη στην πράξη.
- Αναδρομή καθυστερεί και απαιτεί μνήμη.
  - Επαναληπτική υλοποίηση.
- Ακολουθιακή προσπέλαση στη συγχώνευση!
  - Κατάλληλη για πολύ μεγάλο αριθμό στοιχείων σε δευτερεύουσα μνήμη (π.χ. σκληρό δίσκο).

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάρρα-και-Βασίλευε 10

Σύνοψη

Αλγόριθμος	Καλύτερη	Μέση	Χειρότερη	Χώρος
BubbleS	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(1)$
InsertionS	$O(n)$	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(1)$
SelectionS	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(1)$
HeapS	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(1)$
MergeS	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(n)$

Δομές Δεδομένων

Ταξινόμηση με Διάρρα-και-Βασίλευε 11